

JEZUITTI

Družba Jezusova

UVOD

- Moški redovniki RKC,
- ustanovljena leta 1534,
- Družba Jezusova (Societas Iesu oz. Societatis Iesu),
- danes okoli 21.000,
- »Vse v večjo Božjo

ZGODOVINA

- 15. avgust 1534 - Ignacij Lojolski (metoda duhovnih vaj),
- revščina, celibat in misijonarsko delo,
- Jezusova družina □ Družba Jezusova,
- 1537: pooblastilo papeža Pavla III,
- 27. 9. 1540: Pavel III jih potrdi uradni katoliški red (omejitev 60!),
- 14. 3. 1543: om...
- prvi vodja Jezui...
- osredotočeni na...
3 aktivnosti:
 - šolstvo,
 - širjenje vere,
 - zaustavljanje

ŠOLSTVO

- Ignacij je zasnoval "Rimski kolegij", leta 1556 povišan na raven univerze,
- "Collegium Germanicum", "Biblicum" in "Institutum Orientale",
- jezuitska pedagogika vključuje gledališče

DOPRINOS DRUŽBI

- geografija, astronomija, matematika, jezikoslovje,
- 1673: Jacques Marquette prevozi 1700 milj Mississippija,
- Antonio de Andrade je kot prvi Evropejec prečkal Himalajo,
- Barnabas Cabo iz J Amerike v Evropo prinese skorjo kininovca (=jezuitska skorja) □ zdravilo proti malariji,
- prinesejo dežnik, vanilijo in druge dišavnice

- Paragvaj, Brazilija, Argentina in Urugvaj □ redukcije,
- t.i. Jezuitska država v Paragvaju je obstajala prek 150 let (1610-1767).

- Christoph Clavius:
 - reforma koledarja pape Gregorja XIII (1582),
 - kraterji na Luni.
- Jezikoslovje:
 - prve slovnice za kitajščino,
 - študij sanskrta,
 - slovar izrazov, za vsa indijanska plemena.
- Athanasius Kircher:
 - "Laterna magica",
 - stroj za računanje,
 - merjenje temperature z živim srebrom.

IZGON JEZUITOV

- Očitki:
 - prizanesljiva morala,
 - slaboten in pristranski bog,
 - preveč naj bi bili zapleteni v stvari tega sveta, na nebesa pa pozabljali,
- Prvi spopad: José de Carvalho e Mello sproži reformiranje Portugalske, pri čemer je nastopil zoper ovire državni oblasti,
 - Jezuiti vpleteni v zaroto in izgnani.
- Francija: delo patra Berruyera z naslovom Historie du Peuple de Dieu (Zgodovina božjega ljudstva)
 - 18. novembra 1764 je kralj Francije izključil jezuite iz svojega kraljestva.
- 1766: ljudska vstaja, imenovana upor klobukov, prestrašila kralja Karla III.
 - pismo, ki je vključevalo zasedbo jezuitskih hiš in izgon iz dežele.

UKINITEV REDA

- Evropski vladarji pripravljalo nasilno ukinitvev reda,
 - julij 1773: papež Klemens XIV podpiše dokument o ukinitvi Družbe Jezusove,
 - opozori na zasluge jezuitov pri širjenju vere,
 - povdari dolžnost, da zaradi miru in prepričitve pre

- V nekatoliških deželah jezuitom dovolijo obstanek □ red se je lahko širil,
 - Rusija pod Katarino II,
 - Prusija pod Fridrihom II,
- 7. avgusta 1814: papež Pij VII. ponovno vzpostavi red,
 - finančna podpora,
 - dejavnosti, ki so bile nekoč razpoznavni znak jezuitov, so že prevzeli drugi □ področja delovanja jezuitov v Cerkvi so bila za jezuite v 19. stoletju

IGNACIJ LOJOLSKI

- Rojen leta 1491 v španski pokrajini Baskija,
- v Manresi, kraju blizu Montserrata v Kataloniji, je preživel eno leto v molitvi in askezi,
 - knjižica Duhovne vaje,
- njegova želja je bila, da bi lahko živel in deloval v Sveti deželi,
- v času inkvizicije je imel težave z obtožbami o hereziji, zato se je posvetil filozofskemu in potem še teološkemu študiju,
- 1541: Ignacij je bil enoglasno izvoljen za prvega vrhovnega predstojnika,
- ostane v Rimu, kjer vodi mlado Družbo, sestavi njene konstitucije, si veliko dopisoval z drugimi jezuiti in tudi pastoralno deloval,
- deloval v številnih mestih in deželah, ki so bile pod vplivom jezuitov.

